

Hvad står vi på?

Bag anbefalingerne står 16 partnere fra trafiksselskaber, kommuner, innovationsfolk, vidensinstitutioner og regioner fra Danmark og Sverige. I tre år har vi samarbejdet i projektet Green Mobility Shift. Vi er gået til udfordringen med hver vores vinkel, motivation og ramme for indsatsen. Men med det fælles ønske i sigte at muliggøre og understøtte det nødvendige skifte i folks transportvaner – for klimaet, folkesundheden og for vores byer og lokalsamfund.

Vi har arbejdet i det små – i personalerummene, til forældremødet i skolen og i den lokale idrætsforening – men med en stor, fælles opgave: At bidrage til en omstilling, hvor flere går, cykler og rejser sammen.

I otte cases har vi eksperimenteret med forskellige måder at forny kultur og vaner omkring transport. Vi har arbejdet på skoler, for at børn skal se cyklen og den kollektive trafik som naturlige måder at transportere sig på. Vi har arbejdet med arbejdspladser, for at medarbejdere skal opdage nye og sundere måder at komme til og fra arbejde på. Vi har arbejdet med stationsbyer, landsbyer og idrætsforeninger for at skabe fællesskab omkring mobilitetsløsninger, der giver folk flere muligheder end blot bilen.

Det er dét arbejde, vi står på, når vi præsenterer de fem strategiske anbefalinger. Anbefalinger, der muliggør forandringer, fordi de gennemgående sætter menneskers ønsker og behov i centrum. Og det er det første, afgørende skridt mod nye, grønne transportvaner.

I de fem anbefalinger beskriver vi, hvordan I kan sætte kursen mod nye, grønne transportvaner i jeres arbejde og organisation.

1

Se det store i det små – hver indsats tæller for en ny transportkultur

At omstille transportsystemet er en stor og kompleks samfundsudfordring. Det er let at afvise mindre tiltag på en skole, i en virksomhed eller en forening som en "dråbe i havet". Men det er helt afgørende at starte med borgernes hverdagstransport og med de små lokale forandringer, der kan udvikle sig til strukturelle forandringer, når mange deltager og viser, at aktive og grønne transportformer giver både værdi og mening. Vi har brug for at der også skabes en forandring nedefra-og-op og insistere på at se det store i det små.

2

Vis vejen i hverdagen – en kulturel forandring kan starte ved kaffemaskinen

Arbejdet med transport har ofte handlet om teknik, nye køretøjer og udbygget infrastruktur. Teknikken har betydning, men vores transport er mere end asfalt og køretøjer; det er en social og kulturel praksis præget af vaner, hverdagspraktik og relationer.

Erfaringerne fra vores cases viser, at det kræver en kulturel forandring i organisationerne, hvor individet ikke blot betragtes som en passiv rejsende, men som en del af løsningen. Og at snakken ved kaffemaskinen, til forældremødet eller generalforsamlingen – dér, hvor kulturen skabes – begynder med ledere, der tør gå forrest og starte samtalen. Bare det at begynde at tale om transportvaner og vise, at der findes alternativer, har i sig selv en positiv effekt.

3

Støt jeres ildsjæle – men sørg også for forankring

Ildsjæle med stort engagement og en stærk vilje er centrale for at få sat gang i innovationen. I vores cases har forandringen været drevet af alt fra konsulenter i private virksomheder til lærere i danske og svenske skoler. Fælles for dem er, at de er nøglepersoner, der står med implementeringen og den daglige praksis – hver dag.

De nye løsninger skal virke for dem, i deres hverdag, og det er afgørende for at få bolden til at rulle. Organisationer skal støtte ildsjælene, men også sikre, at indsatsen over tid bliver mindre afhængigt af enkelte personer. Arbejdet med nye rejsevaner skal forankres i organisationens målsætninger og arbejdsgange – for eksempel via skolebestyrelser, HR-afdelinger og kommunale politikområder.

4

Skab en fælles vision – involver borgere eller kolleger

Transportplanlægning har altid haft som formål at løse menneskers transportbehov, men det har sjældent involveret dem, som arbejdet er til for. Vi har ikke hørt deres drømme og ønsker til, hvordan de gerne vil transportere sig til og fra arbejde, skole eller fritidsaktiviteter.

Erfaringerne fra vores cases understreger vigtigheden af at få opbakning blandt de mennesker, der forventes at bruge de nye transportformer. Når vi involverer brugerne i at definere den fælles værdi og vision for de nye rejsevaner, så skaber vi, oftest, bedre beslutninger og understøtter fællesskab og ejerskab til en bevægelse, der rækker ud over den enkeltes valg.

5

Test, evaluér og kommunikér – og brug det langsigtet

Nå vi vil understøtte et skifte i folks transport er det afgørende, at vi først forstår deres behov- og vaner. Her skabes udgangspunktet for reel forandring. Derudover er sandsynligheden for at få flere med på forandringsrejsen større, jo bredere værktøjskassen er. Derfor er det vigtigt at give folk mulighed for at teste forskellige løsninger og tiltag – frem for kun at satse på ét tilbud. Bring både låncykler, elcykler og afprøvning af kollektiv transport i spil, hvis det er muligt. Og del fortællingerne - ægte historier fra mennesker i ens nærhed er et stærkt værktøj til at inspirere til forandring.

Organisationer har derfor brug for en langsigtet strategi til at afprøve forskellige mobilitetsformer, mod til at evaluere de test, der laves, og åbent fortælle om deres erfaringer, succeser og fiaskoer. Det kræver lederskab, samskabelse og udholdenhed – for varig fornyelse af kultur og rejsevaner sker ikke natten over.

Nye grønne transportvaner begynder i hverdagen

Er du leder i en offentlig organisation, en virksomhed, institution eller forening og træffer du beslutninger, der påvirker menneskers transport til og fra arbejde og skole, fritidsaktiviteter, eller til indkøb?

Så kan du være med til at gøre en forskel!

Vi ved, at det er vanskeligt at fremme borgernes skift fra bil til for eksempel gang, cykel, bus og tog. Trafikplanlæggerens traditionelle værktøjskasse kan ikke give os svarene alene.

For at gang, cykling og kollektiv trafik skal løftes frem og etableres i hverdagens (nye) vaner, er der brug for flere organisationer, både offentlige og private, der tør udfordre det eksisterende og teste det nye.

Der er brug for arbejdspladser, der sammen med engagerede medarbejdere skaber en aktiv og sund transportkultur. Det kan være en konkurrenceparameter i søgen efter arbejdskraft og giver friske medarbejdere.

Vi har brug for institutioner og foreninger, der bidrager til en aktiv og selvstændig transportkultur for børn og unge. Det styrker børnenes selvstændighed, læringsparathed og fællesskabet. Og vi har brug for offentlige organisationer, som inviterer borgerne ind i fællesskaber om nye transportvaner.

Så hvad skal vi, alle os, der gerne vil fremme nye vaner i hverdagens transport?

Vi kommer her med fem strategiske anbefalinger til organisationer, der vil gå til udfordringerne og skabe værdi på en ny måde.

Anbefalingerne er første skridt på vejen mod nye grønne, transportvaner. Anbefalingerne støttes op af en værktøjskasse med nye metoder, praktiske cases og en række værktøjer. Her finder du både inspiration og vejledning til at komme i gang, så du også kan tage del i bevægelsen mod en grønnere transportkultur.

Klar på en omstilling af vores transportvaner?

Flere konkrete metoder, værktøjer og gode cases der, kan inspirere til, hvad du kan gøre i din kommune, din virksomhed, dit lokalsamfund, din skole eller forening, findes her:

Hvis du allerede arbejder med spørgsmålet, så læs her, hvordan I kan skalere, så I når flere og længere:

Partnere

Skånetrafiken

Medfinansieras av Europeiska unionen

Öresund-Kattegat-Skagerrak

Sæt kurs mod nye, grønne transportvaner

Hvordan skaber vi forandring og bruger omstillingen som løftestang for bedre hverdage: mindre bilafhængighed, mere bevægelse, stærkere fællesskaber og grønnere lokalsamfund?

GREEN MOBILITY SHIFT